

PL

PL

PL

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.6.2010
KOM(2010) 367 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej w interesie stabilności, wzrostu
gospodarczego i zatrudnienia –
Narzędzia na rzecz silniejszego zarządzania gospodarczego w UE**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej w interesie stabilności, wzrostu
gospodarczego i zatrudnienia –**

Narzędzia na rzecz silniejszego zarządzania gospodarczego w UE

Europa wyciągnęła wiele wniosków z niedawnego kryzysu finansowego i gospodarczego. Uwidocznili on niezwykle wyraźnie, jak bardzo w wysoce zintegrowanej Unii, a w jeszcze większym stopniu w unii walutowej, nasze gospodarki i nasze osiągnięcia są ze sobą powiązane. Chociaż UE dysponuje pewną liczbą środków koordynacji polityki gospodarczej, kryzys pokazał, że nie zostały one w pełni wykorzystane i że istnieją również luki w obecnym systemie zarządzania. Istnieje szerokie porozumienie polityczne co do tego, że należy to zmienić i że UE musi dysponować szerszym i bardziej skutecznym pakietem instrumentów, aby również w przyszłości zapewnić dobrobyt i standard życia.

UE zastosowała odważne, kompleksowe i spójne środki mające na celu przezwyciężenie kryzysu i wyciągnięcie wniosków na przyszłość. Zainicjowanie Europejskiego programu naprawy gospodarczej w 2008 r. pomogło zamortyzować skutki recesji. Państwom członkowskim UE, które tego potrzebowały, udzielono skoordynowanej pomocy, również w celu zabezpieczenia stabilności unii gospodarczej i walutowej. Przedmiotem negocjacji w UE i na forum międzynarodowym jest cały pakiet środków mających na celu wzmocnienie nadzoru nad systemem finansowym i jego regulacji. Na podstawie uchwalonej w międzyczasie strategii „Europa 2020” uruchomiona zostanie cała seria inicjatyw mających wyzwolić potencjał, jakim dysponuje UE, tak aby pobudzić wzrost gospodarczy i procesy tworzenia nowych miejsc pracy.

Tym, czego potrzebuje UE, jest jasno zdefiniowana strategia polityczna, która będzie służyć ożywieniu gospodarki i uzdrowieniu finansów publicznych oraz będzie czynnie wspierać trwały wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Taka jest polityczna wizja określona w strategii „Europa 2020”, która została właśnie zatwierdzona przez Radę Europejską. Wszystkie stosowne instrumenty należy połączyć, aby zapewnić, że przyszłe decyzje dotyczące prowadzonej polityki będą spójne, będą służyły tym celom i po ich podjęciu będą wdrażane i realizowane. Wzmacniając koordynację polityki gospodarczej, UE będzie mogła stworzyć swoim obywatelom nowe perspektywy trwałego wzrostu gospodarczego.

W tym kontekście niniejszy komunikat ma na celu:

- sformułowanie konkretnych wniosków służących wzmocnieniu koordynacji i nadzoru polityki gospodarczej, zaproponowanych przez Komisję w komunikacie z dnia 12 maja w sprawie zacieśnienia koordynacji polityki gospodarczej, celem (i) walki z zaburzeniami równowagi poprzez wzmocniony nadzór makroekonomiczny obejmujący w szczególności mechanizmy ostrzegania i sankcji; (ii) wzmocnienia krajowych ram budżetowych dzięki określeniu dla nich minimalnych wymogów, a szczególnie przejściu z rocznego planowania budżetowego na wieloletnie planowanie budżetowe; (iii) wzmocnienie paktu

stabilności i wzrostu, w szczególności poprzez skoncentrowanie się na problemie dynamiki zadłużenia oraz deficytach.

- określenie skutecznych mechanizmów egzekwowania prawa w celu zapewnienia, że państwa członkowskie będą działać w przyjętych przez nie dla UE ramach. W przypadku, gdy rozwój sytuacji gospodarczej w państwach członkowskich stanowi zagrożenie dla ogólnego rozwoju Unii, proponowane są różne środki zapobiegawcze i naprawcze, w tym również sankcje, które będą mogły zostać zastosowane w przypadku naruszeń.
- wprowadzenie „europejskiego okresu oceny” służącego koordynacji polityki oraz wyjaśnienie procesu i harmonogramu, który będzie stanowił europejski wkład w krajowe procesy podejmowania decyzji, umożliwiając bardziej skuteczną koordynację polityki ex-ante. Inicjatywa ta dotyczy również reform strukturalnych i czynników sprzyjających wzrostowi gospodarczemu przewidzianych w strategii „Europa 2020”.

Wszystkie propozycje zawarte w niniejszym komunikacie mogą zostać przyjęte zgodnie z traktatem lizbońskim. Są one skierowane do wszystkich 27 państw członkowskich, chociaż w odniesieniu do niektórych z nich pewne aspekty dotyczyć będą jedynie tych państw członkowskich, które należą do strefy euro. Ich celem jest zapewnienie, z jednej strony, jednoczesnego monitoringu każdego z państw w ramach paktu stabilności i wzrostu i w ramach strategii „Europa 2020”, a z drugiej strony zapewnienie, aby monitoring realizacji celów tematycznych strategii „Europa 2020” oparty był na zdrowej polityce gospodarczej i budżetowej. Propozycje te dalej rozwijają koncepcje polityki zawarte w komunikacie Komisji z dnia 12 maja 2010 r.¹ i opierają się na kierunkach polityki uzgodnionych przez Radę Europejską w dniu 17 czerwca 2010 r., odzwierciedlając dotychczasowy postęp prac grupy roboczej ds. zarządzania gospodarczego. Stanowią one odpowiedź na prośbę Rady Europejskiej, skierowaną do grupy roboczej oraz Komisji, o dalszy rozwój tych wytycznych, w tym przystosowanie ich do wymogów praktycznych.

Łącznie propozycje te mają sprawić, że UE i państwa członkowskie będą miały zaufanie do jakości procesów formułowania polityki i podejmowania decyzji oraz będą mogły wcześniej otrzymać informację, że sytuacja w poszczególnych państwach członkowskich rozwija się niekorzystnie. Pozwoli to wszystkim państwom członkowskim zmaksymalizować pozytywne synergie związane z ich przynależnością do tej samej Unii. Poprzez wzmocnienie zbiorowego charakteru procesu wzrośnie przejrzystość i wzajemne zaufanie. Zminimalizuje to również negatywne skutki uboczne w przypadku gdy państwa członkowskie oddalą się od uzgodnionych granic, a w ostateczności umożliwi ukaranie tych, którzy stwarzają zagrożenie dla wspólnego dobra poprzez niestabilne działania na szczeblu krajowym. Łącząc pakt stabilności i wzrostu oraz strategię „Europa 2020”, UE może skorzystać z koniecznych środków konsolidacyjnych, stanowiących zasadnicze elementy w realizacji jej długoterminowej strategii wzrostu, budując UE, która będzie inteligentniejsza, bardziej zrównoważona i bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu.

1. ROZSZERZONY NADZÓR MAKROEKONOMICZNY

UE potrzebuje wzmocnionego nadzoru makroekonomicznego poszczególnych krajów, obejmującego wszystkie odpowiednie obszary polityki gospodarczej. Zaburzenia równowagi

¹ COM(2010) 250 w sprawie zacieśnienia koordynacji polityki gospodarczej.

makroekonomicznej należy analizować w połączeniu z polityką budżetową oraz reformami strukturalnymi mającymi stymulować wzrost gospodarczy. Celem jest zapewnienie stabilności makroekonomicznej, zapobieganie występowaniu szkodliwych zaburzeń równowagi i stworzenie ogólnych ram makroekonomicznych, które umożliwiają bardziej stabilny i dynamiczny wzrost gospodarczy.

1.1. Nadzór zaburzeń równowagi makroekonomicznej

Powstanie znacznych zaburzeń równowagi makroekonomicznej, widocznych m.in. w postaci znaczących i utrzymujących się różnic pod względem konkurencyjności, okazało się z chwilą wystąpienia kryzysu bardzo szkodliwe dla UE, a w szczególności dla euro. Ważne jest zatem opracowanie nowego, ustrukturyzowanego mechanizmu nadzoru szkodliwych zaburzeń równowagi makroekonomicznej oraz ich korekty we wszystkich państwach członkowskich. W ramach dwuetapowego podejścia Komisja proponuje mechanizm obejmujący:

- **część prewencyjną**, obejmującą regularną (coroczną) ocenę ryzyka wystąpienia zaburzeń równowagi makroekonomicznej, jak również **mechanizm ostrzegania**,
- **część naprawczą**, mającą na celu wyegzekwowanie wdrożenia **środków zaradczych** w przypadku wystąpienia szkodliwych zaburzeń równowagi makroekonomicznej.

Część prewencyjna: system ostrzegania

W ramach makrostrukturalnego nadzoru nad państwami w ramach strategii „Europa 2020”, Komisja dokonałaby dla każdego państwa oceny słabości makrostrukturalnych, ewentualnego spadku konkurencyjności i pojawiających się zaburzeń równowagi makroekonomicznej, uwzględniając powiązania gospodarcze i finansowe, w szczególności występujące w ramach strefy euro.

Podstawą mechanizmu ostrzegania będzie tabela wyników zawierająca zestaw wskaźników określających zewnętrzne i wewnętrzne zaburzenia równowagi, w połączeniu z jakościowymi analizami przeprowadzonymi przez ekspertów. Zastosowanie wskaźników dostarczy istotnych wskazówek, ale brak będzie mechanicznego związku między wynikami zawartymi w tabeli wyników a dalszymi działaniami politycznymi.

Dla każdego z państw o dużym stopniu ryzyka przeprowadzona zostanie szczegółowa analiza. W przypadku potwierdzenia pojawiających się zagrożeń Komisja przedstawi dla każdego państwa propozycję zaleceń Rady mających służyć wyeliminowaniu szkodliwych zaburzeń równowagi makroekonomicznej. Komisja mogłaby również skierować wczesne ostrzeżenie bezpośrednio do danego państwa członkowskiego.

W zależności od charakteru zaburzeń równowagi stwierdzonych w jednym lub większej liczbie państw członkowskich, zalecenia mogą dotyczyć szerokiego zakresu aspektów polityki, w tym strategii makroekonomicznej, płac i rynku pracy oraz funkcjonowania rynków towarów i usług, jak również polityki makroostrożnościowej. Zostaną one włączone do pakietu zaleceń dla danego państwa, który corocznie będzie przedstawiany przez Komisję wraz z opisanymi poniżej zaleceniami wydanymi w ramach tematycznego nadzoru nad reformami strukturalnymi.

Mechanizm ten będzie stanowił główną część wzmocnionego (pozabudżetowego) makrostrukturalnego nadzoru nad państwami członkowskimi przewidzianego w strategii „Europa 2020”. Wraz z nadzorem budżetowym w ramach paktu stabilności i wzrostu taki

nadzór nad państwami członkowskimi ma na celu zapewnienie stabilnego otoczenia makroekonomicznego sprzyjającego wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu miejsc pracy, przy pełnym uwzględnieniu wzajemnej zależności gospodarek państw członkowskich, w szczególności w strefie euro. Zapewni on spójność strategii „Europa 2020”, w szczególności poprzez identyfikację ograniczeń makroekonomicznych lub budżetowych, którym podlegają państwa członkowskie, realizując reformy strukturalne i inwestując w politykę na rzecz wzrostu gospodarczego w ramach strategii „Europa 2020”.

W szczególnie poważnych przypadkach Komisja mogłaby zalecić zaklasyfikowanie państwa członkowskiego jako znajdującego się w „sytuacji nadmiernego zaburzenia równowagi”. Prowadziłoby to do uruchomienia „części naprawczej” opisanego poniżej mechanizmu. W takim przypadku Komisja mogłaby również rozważyć bezpośrednie skierowanie do tego państwa członkowskiego wczesnego ostrzeżenia.

Główne elementy mechanizmu ostrzegania w celu wykrycia zaburzeń równowagi makroekonomicznej

Mechanizm ostrzegania umożliwi identyfikację państw członkowskich o potencjalnie problematycznych poziomach zaburzeń równowagi makroekonomicznej, w odniesieniu do których konieczne jest dokonanie bardziej szczegółowej analizy.

Mechanizm ostrzegania stanowiła będzie tabela wskaźników uzupełniona analizami jakościowymi. Wśród wskaźników znajdować się będą wskaźniki sytuacji w zakresie bilansu płatniczego oraz konkurencyjności cenowej i kosztowej, jak również wskaźniki wewnętrzne. Zastosowanie wskaźników wewnętrznych uzasadnia fakt, że zakłócenia równowagi zewnętrznej mają swoje wewnętrzne odpowiedniki. W tabeli tej mogłyby się na przykład znajdować takie wskaźniki jak saldo na rachunku bieżącym, wartość aktywów zagranicznych netto, efektywny realny kurs walutowy (oparty na jednostkowych kosztach pracy i deflatorze PKB), wzrost realnych cen nieruchomości, dług publiczny oraz stosunek kosztów kredytu w sektorze prywatnym do PKB.

Dla każdego wskaźnika zostaną określone i ogłoszone progi alarmowe. Progi mogłyby zostać obliczone na podstawie prostej i przejrzystej koncepcji statystycznej. Metoda, którą można by zastosować, opierałaby się na 75 % i 25 % percentylu rozkładów statystycznych każdej zmiennej (na kraj i okres czasu), powyżej lub poniżej których uzasadnione byłoby przeprowadzanie bardziej szczegółowej analizy. Należy jednak pamiętać, że stosowanie progów bezwzględnych w odniesieniu do poszczególnych zmiennych ma tylko ograniczoną wartość w kategoriach ekonomicznych i powinno być uzupełnione analizą ekonomiczną, ponieważ właściwe poziomy mogą się różnić w zależności od uwarunkowań ekonomicznych poszczególnych krajów.

Uzasadnione wydaje się wprowadzenie zróżnicowanych tabel wyników dla państw członkowskich należących do strefy euro i państw do niej nienależących. Z powodu różnic między systemami kursów walutowych i kluczowymi charakterystykami ekonomicznymi niektóre zmienne ekonomiczne mogą zachowywać się w sposób bardzo różny w zależności od tego, czy państwo należy czy nie należy do strefy euro. Przemawia to za stosowaniem różnych progów alarmowych dla państw członkowskich należących do strefy euro i państw nienależących do strefy euro. Ponadto ze względu na brak nominalnego kursu walutowego w unii walutowej, strefa euro zasługuje również na specjalną analizę zmian realnego efektywnego kursu wymiany.

Działania naprawcze

Ramy nadzoru zaburzeń równowagi obejmowałyby również **mechanizm egzekwowania**. Na podstawie zalecenia Komisji Rada klasyfikowałaby najpierw państwo członkowskie, w którym występują poważne zagrożenia, jako znajdujące się w sytuacji „nadmiernego

zaburzenia równowagi”. Uwzględnione zostałyby ostrzeżenia o zagrożeniu i/lub zalecenia wydane przez Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego w odniesieniu do stabilności makrofinansowej.

Państwo członkowskie znajdujące się w sytuacji „nadmiernego zaburzenia równowagi” podlegałyby ściślejszemu nadzorowi. Rada wydawałaby **zalecenia** (w oparciu o art. 121 ust. 4 oraz, w przypadku państw członkowskich należących do strefy euro, art. 136 TFUE), a państwo członkowskie musiałyby regularnie składać Radzie ECOFIN i Eurogrupie (na przykład w ciągu sześciu miesięcy od wydania zalecenia Rady, a następnie raz na trzy miesiące) sprawozdanie z postępu we wdrażaniu zalecanych reform.

Mechanizm ten miałby zastosowanie do wszystkich państw członkowskich. Tak jak w przypadku ram budżetowych UE, które również mają zastosowanie do wszystkich państw członkowskich Unii, do państw członkowskich strefy euro stosowano by bardziej restrykcyjne przepisy. Mając na uwadze bardzo ściśle wzajemne powiązania gospodarcze i finansowe, które istnieją w strefie euro, oraz ich wpływ na wspólną walutę, **w przypadku powtarzającego się nieprzestrzegania zaleceń w sprawie zlikwidowania szkodliwych zaburzeń równowagi makroekonomicznej, które mogą stanowić zagrożenie dla właściwego funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej, można by przewidzieć szczególnie mechanizm egzekwowania w stosunku do państw członkowskich należących do strefy euro.**

Niedostateczne przestrzeganie zaleceń wydanych w związku z nadzorem zaburzeń równowagi mogłoby zostać uznane za okoliczność obciążającą przy ocenie sytuacji budżetowej przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu.

Do końca września Komisja przedstawi formalne wnioski w sprawie prawodawstwa wtórnego, ustanawiającego ramy postępowania w przypadku „**nadmiernego zaburzenia równowagi**” w oparciu o art. 121 i 136 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. We wnioskach tych zostaną sprecyzowane: rola mechanizmu ostrzegania; rola i obowiązki Komisji, państw członkowskich i Rady; procedura przyjmowania zaleceń; zasady, procedury i mechanizm egzekwowania w odniesieniu do państw członkowskich należących do strefy euro.

1.2. Nadzór tematyczny nad reformami strukturalnymi

Aby przywrócić trwały wzrost swoich gospodarek i zwiększyć ich konkurencyjność, państwa członkowskie muszą przywrócić stabilność makroekonomiczną i uzdrowić finanse publiczne. W tym samym czasie muszą one skoncentrować swoje wysiłki na realizacji pięciu zasadniczych celów strategii „Europa 2020” przyjętych przez Radę Europejską. Zintegrowane podejście do formułowania i wdrażania polityki ma zasadnicze znaczenie z uwagi na ograniczenia finansów publicznych. Identyfikacja wąskich gardeł, które utrudniają lub opóźniają osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”, jest kluczowym elementem nadzoru tematycznego.

Cel nadzoru tematycznego nad reformami strukturalnymi jest zatem podwójny:

- (i) ułatwienie realizacji celów strategii „Europa 2020”, w szczególności pięciu celów zasadniczych². Obejmuje to środki w dziedzinie zatrudnienia, włączenia społecznego, badań i innowacji, kształcenia, energii i zmian klimatycznych, jak również środki służące rozwiązaniu wszelkich innych problemów utrudniających rozwój i wzrost gospodarczy państw członkowskich.
- (ii) zapewnienie ambitnego wdrażania reform strukturalnych w sposób zgodny z ograniczeniami makrobudżetowymi.

Nadzór ten będzie sprawowany zgodnie z art. 121 i 148 TFUE oraz na podstawie zintegrowanych wytycznych dotyczących strategii „Europa 2020”. Opierając się na krajowych programach reform państw członkowskich, Komisja oceni sposób, w jaki każde państwo likwiduje ujawnione wąskie gardła, oraz postęp w realizacji celów krajowych w ramach strategii „Europa 2020”.

W przypadku, gdy postęp okaże się niewystarczający lub gdy polityka nie będzie wystarczająco spójna ze zintegrowanymi wytycznymi (tzn. zintegrowanymi wytycznymi w zakresie polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia), wydane zostanie zalecenie dla danego państwa lub dla strefy euro.

W przypadku, gdy polityka gospodarcza nie jest spójna z ogólnymi wytycznymi w zakresie polityki gospodarczej lub gdy zagraża ona właściwemu funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Komisja bezpośrednio skieruje **ostrzeżenie** do danego państwa członkowskiego lub państw członkowskich.

W oparciu o monitoring poszczególnych państw członkowskich Komisja dokona ogólnej oceny postępu w realizacji pięciu zasadniczych celów UE, porówna osiągnięte przez nie wyniki z wynikami ich głównych (międzynarodowych) partnerów handlowych oraz, w przypadku gdy postęp okaże się niewystarczający, zbada przyczyny leżące u podstaw takiego stanu rzeczy. W trakcie tego badania Komisja oceni również postęp we wdrażaniu sztanदारowych programów strategii „Europa 2020” zarówno na poziomie UE, jak i na poziomie krajowym, ponieważ powinny one wnieść wkład w realizację tych celów.

Corocznie na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej Komisja przedstawiać będzie sprawozdanie i proponować szczególne wytyczne mające usprawnić wdrożenie odpowiednich reform. Wytyczne te wejdą również w skład pakietów zawierających zalecenia skierowane do poszczególnych państw członkowskich, które Komisja będzie przedstawiać na początku lipca.

2. Krajowe Ramy Budżetowe

Solidne i skuteczne krajowe ramy budżetowe odgrywają zasadniczą rolę we wzmacnianiu konsolidacji budżetowej i stabilności finansów publicznych. Wprawdzie specyficzne potrzeby i preferencje państw członkowskich muszą być respektowane, jednak kilka kryteriów wydaje się szczególnie istotnych, ponieważ chodzi o zapewnienie minimalnej jakości i komplementarności z przepisami UE³:

² Informacje na temat tych celów są dostępne na stronie: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

³ Zob. również konkluzje Rady ECOFIN z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie ram budżetowych.

- (1) Po pierwsze, w celu zagwarantowania **standardów jakości** we wszystkich państwach członkowskich, kluczowe znaczenie ma spójne podejście w dziedzinie sprawozdawczości (nadzór budżetowy na poziomie UE wymaga stosowania zasad księgowości ESA95); możliwości administracyjne krajowych urzędów statystycznych muszą być wystarczające, aby zapewnić zgodność z wymogami UE w zakresie danych i sprawozdawczości; ponadto systemy prognozowania muszą umożliwiać uzyskanie wiarygodnych i obiektywnych prognoz dotyczących wzrostu gospodarczego i budżetu. W idealnym przypadku prognozy Komisji powinny służyć za punkt odniesienia.

Komisja proponuje wyraźnie określić związek między krajowymi danymi w ujęciu kasowym a danymi uzyskanymi z zastosowaniem ESA95, przy comiesięcznym przekazywaniu danych z zastosowaniem metody kasowej i kwartalnej ich transpozycji na system ESA95. Metody prognozowania i założenia makroekonomiczne użyte dla celów budżetowych powinny podlegać odpowiedniemu audytowi.

- (2) Po drugie, państwa członkowskie powinny dysponować **krajowymi przepisami budżetowymi**, które zapewniają właściwe zakotwiczenie zobowiązań wynikających z Traktatu w swoich krajowych ramach budżetowych. Krajowe przepisy budżetowe powinny zapewniać przestrzeganie zawartych w Traktacie wartości referencyjnych dotyczących poziomu deficytu i długu oraz być zgodne ze średniookresowym celem budżetowym (MTO). Zasady budżetowe i wiarygodne mechanizmy egzekwowania prawa powinny być skodyfikowane w prawie krajowym.
- (3) Po trzecie, reformy krajowych ram budżetowych powinny służyć przejściu na **wieloletnie planowanie budżetowe**. Roczne cele budżetowe powinny opierać się na ramach wieloletnich, obejmujących m.in. szczegółowy rozkład planowanych dochodów i wydatków oraz wskazania, w jakich obszarach planowana jest korekta ukierunkowana na realizację celów.
- (4) Po czwarte, krajowe ramy muszą być **pełne** i obejmować cały system finansów sektora władz publicznych. Jest to szczególnie ważne w zdecentralizowanych gospodarkach. Podział odpowiedzialności za budżet między poszczególnymi szczeblami władzy powinien być wyraźnie określony i właściwie kontrolowany oraz powinny zostać wdrożone przepisy dotyczące egzekwowania prawa.

We wrześniu Komisja **przedstawi formalne wnioski legislacyjne określające minimalne wymogi dla krajowych ram budżetowych** oraz wymogi proceduralne (sprawozdawcze) umożliwiające weryfikację zgodności. Przyjmą one formę nowego rozporządzenia opartego na art. 126 ust. 14 TFUE w celu wsparcia stosowania Protokołu do Traktatu (nr 12) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu. W przypadku niedopełnienia obowiązków mogą zostać wszczęte postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

3. ZWIĘKSZONY NACISK NA KWESTIE DŁUGU PUBLICZNEGO I STABILNOŚCI BUDŻETOWEJ W RAMACH PAKTU STABILNOŚCI I WZROSTU

Pakt stabilności i wzrostu powinien w większym stopniu uwzględniać wzajemne oddziaływanie między długiem i deficytem, tak aby silniej motywować do prowadzenia rozważnej polityki.

Jeśli chodzi o **część prewencyjną** paktu stabilności i wzrostu Komisja proponuje, aby w przypadku państw członkowskich o wysokim poziomie zadłużenia lub znacznym ryzyku w odniesieniu do wzrostu poziomu zadłużenia w przyszłości wymagane było szybsze tempo osiągania postępów na drodze do takiego salda sektora władz publicznych, które zapewnia margines bezpieczeństwa w odniesieniu do wartości referencyjnej deficytu wynoszącej 3 % PKB oraz postęp na drodze do osiągnięcia stabilności, tj. średniookresowego celu budżetowego.

Jeśli chodzi o **część naprawczą** paktu Komisja proponuje, aby kryterium długu w ramach procedury nadmiernego deficytu skutecznie wdrożono **poprzez jasną i prostą liczbową wartość odniesienia**, która określałaby, czy tempo redukcji zadłużenia jest zadowalające: państwa członkowskie, w których wskaźnik długu przekracza 60 % PKB, mogłyby być obejmowane procedurą nadmiernego deficytu, jeśli spadek zadłużenia w danym okresie poprzedzającym jest mniejszy od tej wartości odniesienia (część różnicy między poziomem zadłużenia i wartością referencyjną wynoszącą 60 % PKB). Podobnie obniżenie deficytu poniżej 3 % PKB może się okazać niewystarczające do uchylecia procedury nadmiernego deficytu, jeśli poziom zadłużenia nie wykazuje stałej tendencji zniżkowej. Dokładne parametry mogłyby zostać określone w kodeksie postępowania uzupełniającym Pakt na rzecz stabilności i wzrostu.

Dług publiczny w większym stopniu niż deficyt jest uzależniony od czynników pozostających poza bezpośrednią kontrolą rządu (w szczególności od inflacji, stóp procentowych i koniunktury gospodarczej), co oznacza konieczność dokonania osądu przed podjęciem decyzji, czy państwo członkowskie ma zostać objęte procedurą nadmiernego deficytu. Ogólnej oceny należy dokonać z uwzględnieniem wielu różnych parametrów. Należy w szczególności uwzględnić fakt, o ile wskaźnik zadłużenia różni się od wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB i czy zadłużenie ma charakter tymczasowy i/lub wyjątkowy, jak również inne istotne czynniki odzwierciedlające ryzyko wzrostu zadłużenia w przyszłości oraz powstania napięć finansowych, takie jak:

- struktura terminów zapadalności i waluty zadłużenia;
- gwarancje dla przedsiębiorstw, instytucji finansowych i gospodarstw domowych;
- zgromadzone rezerwy i inne aktywa publiczne;
- ukryte zobowiązania, w szczególności związane ze starzeniem się społeczeństwa;
- poziom i zmiany zadłużenia sektora prywatnego, w zakresie, w jakim może ono stanowić ukryte zobowiązania dla władz publicznych;
- czynniki determinujące zmiany poziomu zadłużenia (saldo pierwotne, inflacja, wzrost gospodarczy, stopy procentowe, środki jednorazowe); oraz
- operacje mające wpływ na wartość rezydualną zmiany długu.

W przypadku nieprzestrzegania zaleceń należy zastosować sankcje.

We wrześniu, w celu wdrożenia tych zasad, Komisja zaproponuje **zmiany zarówno do części prewencyjnej** (rozporządzenie (WE) nr 1466/97), **jak i części naprawczej paktu stabilności i wzrostu** (rozporządzenie (WE) nr 1467/97).

4. SKUTECZNE WDRAŻANIE NADZORU GOSPODARCZEGO POPRZEZ ZASTOSOWANIE WŁAŚCIWYCH SANKCJI I ŚRODKÓW ZACHĘCAJĄCYCH

Zapisane w Traktacie oraz pakcie stabilności i wzrostu ogólne zasady i procedury koordynacji nie przeszkodziły niektórym państwom członkowskim w realizacji polityki budżetowej niemieszczącej się w istniejących ramach. Istnieje zatem wyraźna konieczność wzmocnienia wiarygodności ram nadzoru budżetowego UE poprzez stosowanie sankcji w sposób bardziej z obowiązującymi zasadami. Aby zwiększyć ich skuteczność w przyszłości, należałoby korzystać z większego zakresu sankcji i środków zachęcających, a przy tym powinno się po nie sięgać w sposób bardziej prewencyjny i na wcześniejszym etapie. Odstraszający skutek sankcji finansowych powinien stanowić rzeczywistą zachętę do przestrzegania obowiązujących zasad.

W art. 126 ust. 11 TFUE przewidzianych zostało kilka rodzajów sankcji mających zastosowanie w przypadku nieprzestrzegania przez państwo członkowskie wytycznych UE. Zalicza się do nich wymóg opublikowania dodatkowych informacji, wezwanie Europejskiego Banku Inwestycyjnego do ponownego rozważenia polityki udzielania pożyczek wobec danego państwa członkowskiego, wymóg złożenia nieoprocentowanego depozytu o stosownej wysokości aż do czasu, gdy nadmierny deficyt zostanie skorygowany, oraz możliwość nałożenia grzywny w stosownej wysokości.

Przy określaniu szczegółów funkcjonowania oraz zakresu możliwych zachęt finansowych istotne i niezbędne jest zapewnienie ich skuteczności oraz równego traktowania państw członkowskich. Aby zapewnić proporcjonalność sankcje finansowe związane ze środkami UE mogłyby być określane w postaci odsetka DNB lub PKB danego państwa członkowskiego, do wysokości limitu, który byłby jednakowy dla wszystkich państw członkowskich. Ten górny limit zapewniałby, że wszystkie państwa członkowskie mogłyby zostać de facto objęte sankcjami. Ponadto kwoty odnośnych zawieszonych i/lub anulowanych zobowiązań i płatności byłyby określane proporcjonalnie dla kwalifikujących się środków, przy zachowaniu tegoż limitu.

Nowy zbiór sankcji zawierałby zatem różne rodzaje sankcji i środków zachęcających, które byłyby uruchamiane w zależności od okoliczności i powagi sytuacji. Proponowane ulepszenia istniejących mechanizmów egzekwowania prawa wymagałyby zmiany części prewencyjnej i naprawczej paktu stabilności i wzrostu (rozporządzenia 1466/97 i 1467/97), jak również wprowadzenia właściwego mechanizmu opartego na różnych aktach prawnych stanowiących podstawę dla unijnych programów dotyczących wydatków.

Jeśli chodzi o **część prewencyjną** (tzn. gdy państwo członkowskie nie czyni wystarczających postępów w realizacji swojego średniookresowego celu budżetowego w okresie korzystnej koniunktury gospodarczej) zaproponowane zostaną dwa pakiety środków zachęcających/sankcji.

Po pierwsze, dla państw członkowskich należących do strefy euro środkiem zachęcającym będzie obowiązek czasowego złożenia przez państwo członkowskie, które nie czyni wystarczających postępów w konsolidacji budżetu, **oprocentowanego depozytu**. Jedną z opcji byłoby ustanowienie prostej zasady dotyczącej wydatków polegającej na tym, że miałyby być one zgodne z działaniami dostosowawczymi prowadzącymi do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego danego państwa. Każde istotne odstępstwo od uzgodnionej ścieżki wydatków zostałoby uznane za nieostrożną politykę budżetową i pociągnęłoby za sobą ostrzeżenie Komisji zgodnie z postanowieniami art. 121 ust. 4 TFUE.

W przypadku powtarzających się naruszeń Rada nakazałaby złożenie nieoprocentowanego depozytu, który byłby zablokowany aż do zakończenia naruszenia. Depozyt zostałby zwolniony w przypadku uregulowania sytuacji, w wyniku której został nałożony.

Po drugie, również w odniesieniu do części prewencyjnej, Komisja proponuje wprowadzenie warunków a priori, zgodnie z którymi wypłata środków w ramach polityki spójności uzależniona będzie od **reform strukturalnych i instytucjonalnych** bezpośrednio związanych z funkcjonowaniem polityki spójności, co ma służyć zwiększeniu skuteczności i wydajności.

W odniesieniu do części naprawczej (tzn. gdy państwo członkowskie jest objęte procedurą nadmiernego deficytu) Komisja proponuje nowy system sankcji finansowych i finansowych środków zachęcających, którego celem jest uzupełnienie systemu depozytów i grzywien. Budżet UE byłby wykorzystywany w charakterze dodatkowej dźwigni w celu zapewnienia przestrzegania kluczowych warunków makroekonomicznych zapisanych w pakcie stabilności i wzrostu. Sankcje nie powinny dotyczyć końcowych beneficjentów funduszy UE, ale raczej płatności na rzecz państw członkowskich lub płatności, w przypadku których państwa członkowskie występują w charakterze pośredników. Dla celów ustalenia, jakie kategorie wydatków UE i jakie programy UE mogłyby zostać objęte tymi środkami, zaproponowane zostaną następujące kryteria:

- uzależnienie efektywności danych funduszy od zdrowej polityki budżetowej;
- możliwość jasnego przyporządkowania wydatków do państwa członkowskiego, które nie spełnia kryteriów paktu stabilności i wzrostu lub innych warunków;
- zaprogramowanie i wdrożenie wydatków w ramach zarządzania dzielonego, tzn. w przypadku gdy państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność lub gdy chodzi o zwrot funduszy UE państwom członkowskim;
- wysokość środków odpowiednia do celu wprowadzenia wiarygodnych sankcji lub środków zachęcających;
- (potencjalny) wpływ na jakość wydatków publicznych oraz dostosowania strukturalne.

Kryteria te są spełnione w przypadku większej części wydatków dotyczących polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (EFRG i EFRROW) oraz funduszu rybołówstwa (EFF). W odniesieniu do WPR i EFF należy całkowicie wykluczyć sytuację, w której zmniejszenie wydatków EU prowadziłoby do obniżenia dochodów rolników i rybaków. Warunkowość płatności powinna zatem dotyczyć tylko zwrotów UE do budżetów krajowych (EFRG): państwa członkowskie musiałyby w dalszym ciągu wypłacać dotacje do rolnictwa, ale ich zwrot z budżetu UE mógłby zostać (częściowo) zawieszony.

W przypadku nieprzestrzegania zasad można stwarzać zachęty poprzez zawieszanie lub anulowanie części bieżących lub przyszłych płatności z budżetu UE. Anulowane środki powinny pozostać w budżecie UE.

Jako uzupełnienie przepisów art. 126 ust. 11 można by przewidzieć dwa rodzaje sankcji na wczesnym etapie procedury nadmiernego deficytu.

- Etap 1 – stwierdzenie istnienia nadmiernego deficytu (art. 126 ust. 6 TFUE) pociągałoby za sobą zawieszenie zobowiązań związanych z programami wieloletnimi. Takie zawieszenie nie miałoby natychmiastowego wpływu na płatności i pozostawiałoby czas na podjęcie skutecznych działań zaradczych. Państwa członkowskie mogłyby zostać poproszone o przekierowanie środków celem poprawy jakości finansów publicznych. Podobnie w odniesieniu do zwrotów z tytułu WPR (EFRG) podejmowano by decyzję o anulowaniu płatności przypadających aż do określonego terminu. Po zrealizowaniu przez państwo członkowskie zaleceń Rady przewidziane byłoby ponowne wprowadzenie środków do budżetu.

- Etap 2 – niezrealizowanie pierwotnych zaleceń służących skorygowaniu nadmiernego deficytu (art. 126 ust. 8 TFUE) pociągałoby za sobą anulowanie zobowiązań w roku n. Podobnie anulowane zostałyby zwroty z tytułu WPR (EFRG) za rok n. Prowadziłoby to do ostatecznej utraty środków przez dane państwo członkowskie.

Możliwe byłoby również stworzenie innych środków zachęcających poprzez zróżnicowanie stawek współfinansowania lub wprowadzenie **unijnej rezerwy** w celu wynagrodzenia zdrowej polityki budżetowej. Taka rezerwa mogłaby być zasilana ze środków anulowanych zgodnie z przedstawioną powyżej procedurą etapu 2.

Również po stronie finansowania budżetu UE można działać na rzecz wzmocnienia zgodności. Obecny system zasobów własnych przewiduje, że grzywny płacone przez państwa członkowskie w ramach procedury nadmiernego deficytu automatycznie zmniejszają wkład do budżetu wszystkich państw członkowskich, w których nie odnotowano nadmiernego deficytu (zgodnie z ich udziałem w łącznym DNB danych państw członkowskich). System ten gwarantuje, że wkład ukaranego państwa członkowskiego do budżetu faktycznie wzrasta, a wkład wszystkich pozostałych państw członkowskich maleje. Komisja dokona oceny, czy strona finansowania budżetu UE może zostać właściwie wykorzystana jako zachęta do przestrzegania obowiązujących zasad.

Wymagane zmiany zostaną zawarte we wniosku Komisji dotyczącym kolejnych wieloletnich ram finansowych, który Komisja przedłoży w 2011 r. W międzyczasie do końca września przedstawiony zostanie wniosek w sprawie rozporządzenia w oparciu o art. 136 TFUE ustanawiającego nowy zbiór sankcji o podobnych skutkach, dotyczący państw należących do strefy euro. Tak szybko jak to możliwe Komisja zbada sposoby rozszerzenia tych sankcji, jak również środków zachęcających na wszystkie państwa członkowskie.

5. CYKL KOORDYNACJI W RAMACH EUROPEJSKIEGO OKRESU OCENY

Ustanowienie europejskiego okresu oceny zintegruje poszczególne gałęzie koordynacji polityki gospodarczej i umożliwi jej lepszą i wcześniejszą koordynację.

Koordynacja ex-ante polityki gospodarczej. Głównym celem wniosku jest nadanie jasnego wymiaru ex ante koordynacji polityki gospodarczej w UE i w strefie euro. W ramach europejskiego okresu oceny komplementarność krajowych planów polityki gospodarczej na poziomie europejskim zostanie zapewniona dzięki wytycznym dotyczącym polityki formułowanym przed podjęciem w państwach członkowskich ostatecznej decyzji w sprawie budżetu na kolejny rok. Horyzontalna ocena kursu polityki budżetowej w strefie euro powinna być dokonywana na podstawie krajowych programów stabilności i prognoz Komisji. Szczególną wagę do tego całościowego obrazu należałoby przywiązywać w przypadkach

wystąpienia w strefie euro poważnych napięć gospodarczych, kiedy to stosowane przez poszczególne państwa członkowskie środki polityki budżetowej o znacznym zakresie mogłyby prowadzić do istotnych skutków ubocznych. W sytuacji oczywistych niedociągnięć w planach budżetowych na kolejny rok można by zalecić dokonanie w nich odpowiednich zmian.

Silniej zintegrowany nadzór. Europejski okres oceny obejmie wszystkie elementy nadzoru gospodarczego, włącznie ze strategiami mającymi zapewnić dyscyplinę budżetową, stabilność makroekonomiczną oraz wspieranie wzrostu gospodarczego, zgodnie ze strategią „Europa 2020”. Istniejące procedury – np. w ramach paktu stabilności i wzrostu oraz ogólnych wytycznych polityki gospodarczej – zostaną dostosowane pod względem harmonogramu, przy zachowaniu ich odrębności pod względem prawnym. Państwa członkowskie będą w tym samym czasie przedstawiać swoje programy stabilności i programy konwergencji oraz krajowe programy reform, które będą równolegle oceniane przez Komisję.

Treść programów stabilności i programów konwergencji musi zostać dostosowana zgodnie z logiką funkcjonowania europejskiego okresu oceny. Oczywiście zamiarem nie jest wymaganie od państw członkowskich przedkładania UE pełnych budżetów w celu „zatwierdzenia” przed przedstawieniem ich parlamentom krajowym. Jednak programy te powinny zawierać informacje niezbędne do odpowiedniego omówienia ex-ante polityki budżetowej. Programy powinny zawierać przynajmniej:

- pełny i zaktualizowany scenariusz makroekonomiczny;
- konkretne wskazówki dotyczące planów na rok $t+1$;
- opis przewidywanej polityki;
- średnioterminowe prognozy głównych zmiennych w obszarze finansów publicznych;
- ocenę rozwoju sytuacji budżetowej w roku $t-1$;
- aktualizację planów budżetowych na rok bieżący.

Europejski okres oceny. Cykl rozpoczyna się w styczniu wraz z przygotowanym przez Komisję „rocznym sprawozdaniem gospodarczym”, w którym dokonywany jest przegląd stojących przed całą UE i strefą euro wyzwań natury gospodarczej. Do końca lutego Rada Europejska przedstawia strategiczne wytyczne dotyczące polityki, które są uwzględniane przez państwa członkowskie w ich programach stabilności i programach konwergencji oraz w krajowych programach reform, które są przedstawiane w kwietniu. Na początku lipca Rada wydaje dla każdego państwa członkowskiego ogólne wytyczne dotyczące polityki wspomniane w sekcji 1. W drugiej połowie roku państwa członkowskie finalizują prace nad budżetami krajowymi. W rocznym sprawozdaniu gospodarczym sporządzanym w kolejnym roku Komisja dokonuje oceny, w jakim stopniu państwa członkowskie uwzględniły wytyczne UE.

Wytyczne dotyczące polityki w ramach europejskiego okresu oceny. Zalecenia będą szczere i konkretne. W dziedzinie polityki budżetowej szczególna uwaga zostanie skupiona na roku $t+1$, a wyniki nadzoru pozwolą wyraźnie wskazać, czy przewidziane cele i służąca do ich osiągnięcia polityka są właściwe. Jeśli chodzi o strategię wspierania wzrostu i

ograniczania zagrożeń makrofinansowych, zalecenia dotyczyć będą ograniczonej liczby kluczowych reform, przy czym zostaną wyznaczone terminy ich wdrożenia.

Silniejsze zaangażowanie Parlamentu Europejskiego. Co roku w styczniu Komisja będzie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu swoje roczne sprawozdanie gospodarcze.

Parlamenty krajowe. Tego rodzaju wzmocnione zarządzanie gospodarcze w UE skorzystałoby na wczesnym i silnym włączeniu parlamentów krajowych w proces europejskiego okresu oceny oraz zacieśnieniu dialogu z Parlamentem Europejskim.

Szybkie wdrożenie. Komisja proponuje, aby europejski okres oceny został wprowadzony począwszy od 2011 r. Zmiany do istniejącego kodeksu postępowania w odniesieniu do programów stabilności i programów konwergencji⁴, obejmujące między innymi nowy termin przedkładania programów stabilności i programów konwergencji, zostaną przedstawione do zatwierdzenia Radzie ECOFIN. W chwili obecnej nie wydaje się konieczne wprowadzenie zmian legislacyjnych.

Okres przejściowy przed wprowadzeniem europejskiego okresu oceny. W lipcu Komisja przedstawi wytyczne dotyczące treści przyszłych krajowych programów reform. Na jesieni 2010 r. Komisja zaproponuje również dwustronny dialog z państwami członkowskimi w celu omówienia:

- średniookresowego krajowego scenariusza makroekonomicznego mającego stanowić ramy dla programów w określonych obszarach polityki w okresie do 2015 r., zawierającego prognozy wzrostu gospodarczego i ogólne założenia budżetowe;
- potwierdzenia zgodności celów krajowych z pięcioma uzgodnionymi celami strategii „Europa 2020”. Państwa członkowskie powinny w odniesieniu do każdego celu określić politykę jaką będą prowadzić, aby zrealizować swoje cele krajowe, oraz konieczne do tego publiczne inwestycje;
- sposobów likwidacji wąskich gardeł uniemożliwiających państwom członkowskim osiągnięcie ich celów krajowych oraz szerszych celów strategii „Europa 2020”.

6. WNIOSKI I KOLEJNE KROKI

Do końca września Komisja przedłoży niezbędne formalne wnioski zapowiedziane w niniejszym Komunikacie (szczegóły w załączniku).

W międzyczasie Komisja zwraca się do Rady ECOFIN, by na posiedzeniu w dniu 13 lipca potwierdziła, że cykl nadzoru w ramach europejskiego okresu oceny rozpocznie się w styczniu 2011 r., oraz zatwierdziła zmieniony kodeks postępowania w odniesieniu do programów stabilności i programów konwergencji przedstawianych zgodnie z wymogami paktu stabilności i wzrostu, załączony do niniejszego komunikatu.

⁴ Pełny tytuł brzmi: „Szczegółowe zasady wdrażania Paktu na rzecz stabilności i wzrostu oraz wytyczne dotyczące formy i treści programów stabilności i konwergencji”.

Załącznik 1: Harmonogram działań

<i>Temat</i>	<i>Działanie</i>	<i>Spodziewana data wykonania</i>
Rozszerzony nadzór makroekonomiczny	Wniosek ustawodawczy na podstawie art. 121 ust. 6 i art. 136 TFUE, ustanawiający ramy postępowania w przypadkach nadmiernych zaburzeń równowagi	koniec września
Nadzór tematyczny nad reformami strukturalnymi	Szczegółowe zalecenia mające usprawnić wdrożenie odpowiednich reform	począwszy od rozpoczęcia rocznego cyklu politycznego strategii „Europa 2020”: pierwsze sprawozdanie na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w 2011 r.
Nadzór budżetowy: krajowe ramy budżetowe	Wniosek w sprawie rozporządzenia na podstawie art. 126 ust. 14 TFUE, określającego minimalne wymogi dla kształtu krajowych ram budżetowych oraz wymogi sprawozdawcze umożliwiające weryfikację zgodności	koniec września
Nadzór budżetowy: zwiększony nacisk na kwestie długu publicznego i stabilności budżetowej w ramach paktu stabilności i wzrostu	Wnioski w sprawie zmiany zarówno części prewencyjnej (rozporządzenie 1466/97), jak i części naprawczej paktu stabilności i wzrostu (rozporządzenie 1467/97). Zmiana kodeksu postępowania (zasada dotycząca wydatków w celu wdrożenia działań dostosowawczych prowadzących do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego; liczbowa wartość odniesienia dla minimalnego tempa redukcji zadłużenia.	koniec września
Egzekwowanie prawa w ramach nadzoru gospodarczego (sankcje/środki zachęcające): obowiązek czasowego złożenia przez państwo członkowskie strefy euro oprocentowanego depozytu	Wniosek w sprawie rozporządzenia na podstawie art. 121 ust. 6 i art. 136 ust. 1 lit. a) TFUE.	koniec września
Egzekwowanie prawa w ramach nadzoru gospodarczego (sankcje/środki zachęcające): wykorzystanie budżetu UE jako dodatkowej dźwigni	Wprowadzenie szczegółowych przepisów w aktach prawnych stanowiących podstawę niektórych programów UE dotyczących wydatków Wniosek w sprawie rozporządzenia na podstawie art. 136 ust. 1 lit. a) TFUE, obowiązującego w stosunku do państw członkowskich należących do strefy euro i wprowadzającego sankcje o podobnych skutkach	zostanie zawarty we wnioskach Komisji dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych, które zostaną przedłożone w roku 2011 koniec września
Ustanowienie europejskiego okresu	Zmiana kodeksu postępowania dotyczącego	w styczniu 2011 r. rozpoczęcie

oceny	paktu stabilności i wzrostu (programy stabilności i programy konwergencji)	cyklu nadzoru w ramach europejskiego okresu oceny
-------	--	---

ZAŁĄCZNIK 1

**SZCZEGÓŁOWE ZASADY WDRAŻANIA PAKTU NA RZECZ
STABILNOŚCI I WZROST**

ORAZ

**WYTYCZNE DOTYCZĄCE FORMY I TREŚCI PROGRAMÓW
STABILNOŚCI I PROGRAMÓW KONWERCENCJI**

SPIS TREŚCI

<u>SEKCJA I</u> – SZCZEGÓŁOWE ZASADY WDRAŻANIA PAKTU NA RZECZ STABILNOŚCI I WZROSTU	<i>strona 4</i>
--	-----------------

A. CZĘŚĆ PREWENCYJNA PAKTU NA RZECZ STABILNOŚCI I WZROSTU	<i>strona 4</i>
--	-----------------

1) Średniookresowy cel budżetowy	<i>strona 4</i>
2) Ścieżka dostosowania służąca osiągnięciu średniookresowego celu budżetowego i odstępstwa od niej	<i>strona 5</i>
3) Wydawane przez Komisję opinie i ostrzeżenia dotyczące polityki	<i>strona 6</i>

B. PROCEDURA NADMIERNEGO DEFICYTU	<i>strona 6</i>
--	-----------------

1) Sprawozdanie Komisji na podstawie art. 104 ust. 3	<i>strona 6</i>
2) Decyzja w sprawie istnienia nadmiernego deficytu	<i>strona 7</i>
3) Korekta nadmiernego deficytu	<i>strona 8</i>
4) Uchylenie decyzji Rady w podjętych w ramach procedury nadmiernego deficytu w odniesieniu do państw członkowskich, które dokonały reformy systemów emerytalnych poprzez wprowadzenie systemu wielofilarowego	<i>strona 9</i>

<u>SEKCJA II</u> - WYTYCZNE DOTYCZĄCE FORMY I TREŚCI PROGRAMÓW STABILNOŚCI I PROGRAMÓW KONWERGENCJI	<i>strona 10</i>
--	------------------

1) Stan realizacji programu i środków	<i>strona 10</i>
2) Treść programów stabilności i programów konwergencji	<i>strona 10</i>

<u>ZAŁĄCZNIK 1</u> – WZORCOWA STRUKTURA PROGRAMÓW STABILNOŚCI I PROGRAMÓW KONWERGENCJI	<i>strona 14</i>
---	------------------

<u>ZAŁĄCZNIK 2</u> – TABELĘ, KTÓRE NALEŻY WŁĄCZYĆ DO PROGRAMÓW STABILNOŚCI I PROGRAMÓW KONWERGENCJI	<i>strona 15</i>
--	------------------

WSTĘP

Niniejsza opinia stanowi aktualizację opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego w sprawie treści i formy programów stabilności i programów konwergencji, zatwierdzonej przez Radę ECOFIN dnia 10 lipca 2001 r., i zastępuje tę opinię.

Pakt na rzecz stabilności i wzrostu wszedł w życie w dniu 1 stycznia 1999 r. i zarówno jego część prewencyjna, jak i część naprawcza opierają się na konkretnych przepisach prawa. Pierwotnie obejmował on rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu oraz rezolucję z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie Paktu na rzecz Stabilności i Wzrostu. W dniu 20 marca 2005 r. Rada przyjęła sprawozdanie zatytułowane „Poprawa wdrażania Paktu na rzecz stabilności i wzrostu”. Sprawozdanie to uzyskało poparcie Rady Europejskiej w jej konkluzjach z dnia 22 marca 2005 r., w których stwierdzono, że sprawozdanie stanowi aktualizację i uzupełnienie paktu stabilności i wzrostu, którego jest obecnie integralną częścią. W dniu 27 czerwca 2005 r. pakt uzupełniono dwoma dodatkowymi rozporządzeniami zmieniającymi rozporządzenia 1466/97 i 1467/97.

Pakt stabilności i wzrostu stanowi podstawowy element makroekonomicznych ram unii gospodarczej i walutowej, który służy osiągnięciu stabilności makroekonomicznej w UE i ochronie stabilności finansów publicznych. System opierający się na przepisach stanowi najlepszą gwarancję wykonania zobowiązań oraz równego traktowania wszystkich państw członkowskich. Dwie nominalne kotwice paktu stabilności i wzrostu – wynosząca 3 % wartość referencyjna wskaźnika deficytu do PKB i wynosząca 60 % wartość referencyjna wskaźnika zadłużenia do PKB – oraz średniookresowe cele budżetowe stanowią centralny element wielostronnego nadzoru.

Państwa członkowskie, Komisja i Rada są zobowiązane do działania na rzecz wypełniania swoich zobowiązań, skutecznie i w odpowiednim czasie stosując Traktat oraz pakt stabilności i wzrostu. Ponadto ponieważ wzajemne wsparcie i wzajemny nacisk partnerów stanowią integralne elementy paktu stabilności i wzrostu, od Rady oraz Komisji oczekuje się uzasadnienia i upublicznienia ich stanowisk oraz decyzji na wszystkich odpowiednich etapach procedury paktu stabilności i wzrostu. Od państw członkowskich oczekuje się natomiast, że uwzględnią wytyczne i zalecenia Rady w szczególności przy przygotowywaniu krajowych budżetów oraz

odpowiednio włączą parlamenty krajowe na poszczególnych etapach procedury.

W celu zwiększenia poczucia identyfikacji z ramami budżetowymi UE, krajowe zasady budżetowe powinny być uzupełnieniem dla paktu stabilności i wzrostu. Bez uszczerbku dla równowagi między kompetencjami krajowymi a wspólnotowymi, ich wykonywanie może być przedmiotem dyskusji na poziomie europejskim w kontekście programów stabilności i programów konwergencji. W tym samym duchu rozwiązania dotyczące zarządzania gospodarczego na poziomie krajowym powinny być uzupełnieniem ram UE. Instytucje krajowe mogłyby odgrywać większą rolę w nadzorze budżetowym; umożliwiłoby to skuteczniejszą realizację dzięki włączeniu krajowej opinii publicznej oraz uzupełnieniu analiz gospodarczych i politycznych prowadzonych na poziomie UE. Państwa członkowskie mogłyby w szczególności ustanowić złożoną z ekspertów radę gospodarczą, która doradzałaby w sprawie głównych prognoz makroekonomicznych.

Niniejsze wytyczne dotyczące wdrażania paktu stabilności i wzrostu składają się z dwóch sekcji. Sekcja pierwsza dotyczy wdrażania paktu stabilności i wzrostu. W sekcji drugiej zawarte są wytyczne w sprawie treści i formy programów stabilności i programów konwergencji.

SEKCJA II

WYTYCZNE DOTYCZĄCE FORMY I TREŚCI PROGRAMÓW STABILNOŚCI I PROGRAMÓW KONWERGENCJI

Pakt stabilności i wzrostu wymaga od państw członkowskich przedkładania programów stabilności lub konwergencji oraz ich aktualizacji, które stanowią następnie podstawę prowadzonego przez Radę nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityki gospodarczej. Rada, działając na podstawie zalecenia Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego, może wydać opinię w sprawie każdego zaktualizowanego programu oraz, jeśli uzna, że jego cele i treść powinny zostać wzmocnione, zwrócić się do danego państwa członkowskiego o dokonanie korekty programu.

Oczekuje się, że państwa członkowskie podejmą działania naprawcze, jakie uznają za konieczne dla realizacji celów wskazanych w ich programach stabilności lub konwergencji, jeżeli będą im znane informacje wskazujące na istniejące lub spodziewane znaczne odstępstwa od tych celów.

Przedstawianie i ocena programów stabilności i programów konwergencji jest zasadniczym elementem „europejskiego okresu oceny” koordynacji i nadzoru polityki gospodarczej. W ramach europejskiego okresu oceny Komisja i Rada dokonują oceny programów stabilności i programów konwergencji przed podjęciem kluczowych decyzji w sprawie budżetu krajowego na rok następny, tak aby ex ante przedstawić porady dotyczące polityki budżetowej. Harmonogram przedstawiania i oceny programów stabilności i programów konwergencji oraz krajowych programów reform jest odpowiednio skoordynowany.

W ramach europejskiego okresu oceny cykl nadzoru i koordynacji polityki jest inicjowany na początku roku przez przegląd horyzontalny, w ramach którego Rada Europejska, w oparciu o analizy Komisji, określa główne wyzwania gospodarcze stojące przed UE i strefą euro oraz formułuje strategiczne wytyczne dotyczące polityki. Oczekuje się, że przygotowując programy stabilności i konwergencji, państwa członkowskie w pełni uwzględnią horyzontalne wytyczne Rady Europejskiej. Podobnie oczekuje się, że dokonując oceny programów, Komisja i Rada uwzględnią wytyczne Rady Europejskiej.

Mając na uwadze zwiększoną rolę programów stabilności i programów konwergencji w procesie wielostronnego nadzoru w ramach europejskiego okresu oceny, istotne jest, aby ich treść informacyjna była właściwa i umożliwiała dokonywanie porównań między państwami członkowskimi. Mimo iż za programy odpowiadają władze krajowe, przy czym możliwości i praktyki różnią się w poszczególnych państwach członkowskich, rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1055/2005 określa zasadnicze elementy tych programów. W szczególności programy stabilności i programy konwergencji zawierają informacje niezbędne do konstruktywnej dyskusji nad krótko- i średniookresową polityką budżetową, w tym pełny scenariusz makroekonomiczny, prognozy głównych zmiennych finansów sektora władz publicznych i ich głównych składników, oraz opis planowanej polityki.

Doświadczenie zdobyte w pierwszych latach wdrażania paktu wraz z programami stabilności i programami konwergencji pokazuje, że wytyczne dotyczące formy i treści programów nie tylko pomagają państwom członkowskim w przygotowywaniu ich programów, ale również ułatwiają ich badanie przez Komisję, Komitet Ekonomiczno-Finansowy i Radę.

Przedstawione poniżej wytyczne powinny być traktowane jako kodeks dobrych praktyk oraz lista kontrolna, z których powinny korzystać państwa członkowskie, przygotowując programy stabilności lub konwergencji. Oczekuje się, że państwa członkowskie będą w jak najszerszym zakresie przestrzegać wytycznych oraz uzasadniać każde od nich odstępstwo.

1) Stan realizacji programu i środków

W przypadku każdego programu określony jest jego status w kontekście procedur krajowych, w szczególności w odniesieniu do parlamentu krajowego. W programie wskazane jest również, czy opinia Rady dotycząca poprzedniego programu została przedstawiona parlamentowi krajowemu.

Należy sprecyzować stan wdrożenia środków przedstawionych w programie (uchwalone bądź planowane).

2) Treść programów stabilności i programów konwergencji

W celu ułatwienia porównania między państwami oczekuje się, że w zakresie, w jakim to możliwe, państwa członkowskie będą korzystały z wzorcowej struktury programów zamieszczonej w załączniku 1. Standaryzacja formy i treści programów zgodnie z

określonymi poniżej wytycznymi w znacznym stopniu poprawi warunki niezbędne dla równego traktowania.

Dane ilościowe należy przedstawić z wykorzystaniem standardowych tabel (załącznik 2) Państwa członkowskie powinny starać się umieścić w tych tabelach wszystkie informacje. Uzupełnieniem tabel mogą być dodatkowe informacje, jakie państwa członkowskie uznają za przydatne.

Obok informacji przedstawionych zgodnie z określonymi poniżej wytycznymi programy powinny dostarczać informacje dotyczące spójności celów budżetowych z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej oraz środków służących ich osiągnięciu, jak również środków służących poprawie jakości finansów publicznych i osiągnięciu ich stabilności w perspektywie długookresowej.

Cele i ich realizacja

Państwa członkowskie w swoich programach stabilności i programach konwergencji przedstawiają cele budżetowe dla salda sektora władz publicznych w związku ze średniookresowym celem budżetowym oraz planowaną ścieżką dla wskaźnika zadłużenia. W programach konwergencji należy również przedstawić średniookresowe cele polityki pieniężnej oraz ich związek ze stabilnością cen i kursu walutowego.

Zachęca się państwa członkowskie, by przygotowując pierwszą aktualizację swojego programu stabilności lub konwergencji po zaprzysiężeniu nowego rządu, utrzymały cele budżetowe zatwierdzone przez Radę na podstawie poprzedniej aktualizacji programu stabilności lub konwergencji oraz, w perspektywie pełnej kadencji, przedstawiły informacje dotyczące środków i instrumentów, jakie zamierzają zastosować, aby te cele w ramach swojej strategii budżetowej.

Państwa członkowskie dokonują w swoich programach stabilności lub konwergencji aktualizacji planów budżetowych na rok, w którym program jest przedstawiany, w oparciu o kwietniową notyfikację. W programie stabilności lub konwergencji wyjaśniana jest zmiana celów budżetowych określonych w programie przedstawionym w roku t-1 (ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji wydatków publicznych).

Aby umożliwić pełniejsze zrozumienie ścieżki zmian salda sektora władz publicznych i ogólnej strategii budżetowej, należy przedstawić informacje dotyczące wskaźników wydatków i dochodów oraz ich głównych składników, jak również dotyczące

środków jednorazowych i innych środków tymczasowych. Aby umożliwić pełniejsze zrozumienie ścieżki zmian wskaźnika zadłużenia, należy w miarę możliwości przedstawić informacje dotyczące składników wartości rezydualnej zmiany długu, takich jak wpływy z prywatyzacji i inne operacje finansowe.

Salda budżetowe powinny być przedstawione w podziale na podsektory sektora władz publicznych (podsektor centralny, podsektor regionalny w państwach członkowskich o strukturze federalnej lub podobnej, podsektor jednostek samorządu terytorialnego i podsektor zabezpieczenia społecznego).

Założenia i dane

Programy stabilności i programy konwergencji powinny opierać się na realistycznych i ostrożnych prognozach makroekonomicznych. Prognozy Komisji mogą stanowić istotny wkład w koordynację polityki gospodarczej i budżetowej. Państwa członkowskie mogą wprowadzić opierać swoje programy stabilności lub konwergencji na własnych prognozach. Znaczące rozbieżności między prognozami krajowymi a prognozami służb Komisji należy jednak szczegółowo wyjaśnić. Wyjaśnienie to ma służyć jako odniesienie przy ocenie ex post błędów w prognozach.

W programach powinny być przedstawione podstawowe założenia dotyczące spodziewanego rozwoju sytuacji gospodarczej i ważnych zmiennych ekonomicznych, mających znaczenie dla realizacji planów budżetowych, takich jak publiczne wydatki inwestycyjne, wzrost produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu realnym, poziom zatrudnienia i inflacja. Założenia dotyczące wzrostu PKB w ujęciu realnym muszą być uzasadnione przez wskazanie oczekiwanego udziału popytu we wzroście gospodarczym. Należy przedstawić możliwe ryzyko zarówno pogorszenia, jak i polepszenia perspektyw.

Ponadto programy powinny zawierać wystarczające informacje na temat zmian PKB, tak aby umożliwić analizę sytuacji gospodarki w ramach cyklu koniunkturalnego i ewentualnych źródeł wzrostu. Należy przeprowadzić analizę perspektyw dotyczących sald poszczególnych sektorów i, szczególnie w przypadku państw o wysokim deficycie bilansu płatniczego, analizę salda zewnętrznego.

W odniesieniu do zewnętrznej sytuacji makroekonomicznej państwa członkowskie należące do strefy euro, a w szczególności państwa członkowskie uczestniczące w mechanizmie

kursowym II (ERM II), powinny stosować tzw. „wspólne założenia zewnętrzne”, które dotyczą głównych zmiennych dotyczących rozwoju sytuacji poza UE i są wykorzystywane przez Komisję w wiosennej prognozie, lub, z uwagi na porównywalność, przedstawiać analizę wrażliwości opartą na wspólnych założeniach dla tych zmiennych, w przypadku gdy różnice są znaczące. Służby Komisji muszą przedstawić założenia w stosownym terminie (po przeprowadzeniu konsultacji z ekspertami krajowymi), na podstawie końcowej tabeli znajdującej się w załączniku 2, celem przedyskutowania na forum Komitetu Ekonomiczno-Finansowego.

Założenia dotyczące stóp procentowych i kursów walutowych, o ile nie zostały przedstawione w programie, należy dostarczyć służbom Komisji, aby umożliwić dokonanie technicznej oceny programów.

W celu ułatwienia oceny użyte pojęcia powinny być zgodne ze standardami określonymi na poziomie europejskim, w szczególności w kontekście Europejskiego Systemu Rachunków (ESA). Programy powinny zapewniać formalną i merytoryczną spójność wymaganych informacji dotyczących budżetowych wartości zbiorczych oraz założeń ekonomicznych z pojęciami stosowanymi w ramach ESA. Informacje te może uzupełniać prezentacja szczególnych koncepcji z zakresu rachunkowości, które są szczególnie ważne w przypadku danego państwa.

Środki, reformy strukturalne i długoterminowa stabilność

Programy powinny opisywać podejmowane lub planowane działania w ramach polityki budżetowej i gospodarczej służące osiągnięciu celów programu, a w przypadku podstawowych działań w ramach polityki budżetowej, ocenę ich wpływu na saldo sektora władz publicznych w ujęciu ilościowym. Należy jasno wskazać środki o poważnych skutkach jednorazowych. W odniesieniu do każdego kolejnego roku objętego programem informacje mogłyby być coraz mniej szczegółowe. Na przykład dla końcowych lat okresu objętego programem władze mogą przedstawić zestaw możliwych środków, dzięki którym miałyby być możliwa realizacja celów programu, wraz z szacunkami dotyczącymi ich wpływu.

Aby umożliwić konstruktywną dyskusję na temat programów należy jednak podać konkretne wskazówki dotyczące planów politycznych na rok $t+1$, w tym wstępne prognozy i/lub cele dla salda sektora władz publicznych, wydatków i dochodów oraz ich głównych składników, jak również opis

polityki, jaka ma być realizowana, aby osiągnąć cele budżetowe. W przeciwnym razie należy zwrócić się do danego państwa członkowskiego o przedłożenie poprawionej wersji programu, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 i art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1466/97.

Jeśli reformy strukturalne mają przyczynić się do osiągnięcia celów programu, należy poddać je szczegółowej analizie. Z uwagi na znaczenie „kluczowych reform strukturalnych” dla określenia ścieżki dostosowania prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego (w przypadku państw członkowskich, które jeszcze go nie osiągnęły), lub dla pozwolenia na czasowe odejście od niego (w przypadku państw, które cel już osiągnęły) (zob. sekcja I), programy powinny w szczególności zawierać kompletne informacje na temat wpływu takich reform na budżet i gospodarkę. W szczególności programy powinny zawierać szczegółową ilościową analizę kosztów i korzyści w przypadku ewentualnych kosztów krótkoterminowych oraz długoterminowych korzyści reform z punktu widzenia budżetu. Powinny one również zawierać analizę przewidywanego wpływu reform na wzrost gospodarczy z biegiem lat, wyjaśniając jednocześnie zastosowaną metodykę.

Programy powinny również dostarczać informacje na temat środków mających poprawić jakość finansów publicznych zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków (np. reforma podatkowa, inicjatywy mające na celu osiągnięcie jak największych korzyści z inwestowanych środków, środki mające poprawić skuteczność poboru podatków i kontroli wydatków).

Programy mogłyby ponadto zawierać informacje na temat wdrożenia obowiązujących krajowych przepisów budżetowych (dotyczących np. wydatków) oraz innych instytucjonalnych cech finansów publicznych, w szczególności procedur budżetowych i zarządzania statystyką finansów publicznych.

Programy powinny też zawierać zarys krajowych strategii w celu zapewnienia stabilności finansów publicznych, zwłaszcza w świetle wpływu starzenia się społeczeństwa na gospodarkę i budżet.

Grupa robocza ds. starzenia się społeczeństwa przy Komitecie Polityki Gospodarczej jest odpowiedzialna za przygotowanie wspólnych prognoz budżetowych dotyczących wydatków publicznych na emerytury, opiekę zdrowotną, opiekę długoterminową, edukację, świadczenia dla bezrobotnych oraz, o ile jest to możliwe i istotne, dochodów związanych ze starzeniem się społeczeństwa, takich jak składki emerytalne. Te wspólne prognozy będą stanowiły podstawę dokonywanej przez Komisję i Radę oceny stabilności finansów publicznych państw

członkowskich w kontekście paktu stabilności i wzrostu. Powinny być one zawarte w programach.

W programach powinny być zawarte wszystkie niezbędne informacje dodatkowe zarówno o charakterze jakościowym, jak i ilościowym, tak aby umożliwić Komisji i Radzie dokonanie oceny stabilności finansów publicznych państw członkowskich na podstawie aktualnie prowadzonej polityki. W tym celu zawarte w programach informacje powinny koncentrować się na nowych istotnych informacjach, które nie zostały jeszcze w pełni uwzględnione w najnowszych wspólnych prognozach Komitetu Polityki Gospodarczej. Na przykład państwa członkowskie mogłyby pragnąć włączyć informacje dotyczące najnowszych tendencji demograficznych oraz głównych zmian w zakresie systemów emerytalnych i opieki zdrowotnej. Programy powinny wyraźnie odróżniać środki, które zostały przyjęte, od środków, które są przewidywane.

Z uwagi na niepewność, jaką są obciążone prognozy długoterminowe, ocena Komisji i Rady powinna obejmować testy warunków skrajnych, wskazujące na zagrożenia dla stabilności finansów publicznych w przypadku niekorzystnych zmian sytuacji demograficznej, gospodarczej lub budżetowej.

Oprócz wspomnianych wyżej wymogów państwa członkowskie mogą przedstawiać różne prognozy oparte na obliczeniach krajowych. W takim przypadku państwa członkowskie powinny przedstawić szczegółowe wyjaśnienia dotyczące zasadniczych założeń tych prognoz, zastosowanej metodologii, polityki prowadzonej lub planowanej w celu realizacji założeń, oraz rozbieżności między prognozami krajowymi a wspólnymi prognozami grupy roboczej ds. starzenia się społeczeństwa przy Komitecie Polityki Gospodarczej.

Te prognozy krajowe oraz leżące u ich podstaw założenia, w tym ich wiarygodność, dostarczają podstaw do dokonania przez Komisję i Radę oceny stabilności finansów publicznych państw członkowskich w kontekście paktu stabilności i wzrostu.

Analiza wrażliwości

Z uwagi na nieuniknione błędy w prognozach, programy stabilności i programy konwergencji zawierają wszechstronne analizy wrażliwości i/lub przedstawiają alternatywne scenariusze, tak aby umożliwić Komisji i Radzie rozpatrzenie pełnego zakresu możliwych wyników budżetowych.

W szczególności programy zawierają analizę tego, w jaki sposób zmiany podstawowych założeń

ekonomicznych mogłyby wpłynąć na sytuację budżetową i zadłużenie, oraz przedstawiają zasadnicze założenia leżące u podstaw prognozowania zmian dochodów i wydatków w reakcji na zmiany zmiennych ekonomicznych. Taka analiza powinna obejmować wpływ różnych założeń dotyczących stóp procentowych i, w odniesieniu do państw członkowskich nienależących do strefy euro, różnych założeń dotyczących kursu walutowego, na sytuację budżetową i zadłużenie. Państwa, które nie korzystają ze wspólnych założeń zewnętrznych, powinny dołożyć starań, aby przedstawić również analizę wrażliwości dotyczącą głównych zmiennych określających rozwój sytuacji poza UE, w przypadku gdy różnice są znaczące.

Odnosnie do „kluczowych reform strukturalnych” (zob. sekcja I) programy zawierają również analizę tego, w jaki sposób zmiany założeń mogłyby wpłynąć na budżet i potencjalny wzrost gospodarczy.

Horyzont czasowy

Informacje dotyczące ścieżki nadwyżki/deficytu sektora władz publicznych, wskaźnika wydatków i wskaźnika dochodów oraz ich składników, jak również wskaźnika zadłużenia i podstawowych założeń ekonomicznych należy podawać w ujęciu rocznym i powinny one obejmować, oprócz roku bieżącego i ubiegłego, przynajmniej trzy następne lata (art. 3 ust. 3 i art. 7 ust. 3); państwa członkowskie mogą jednak również przedstawić dane za okres dłuższy.

Długoterminowe prognozy wpływu starzenia się społeczeństwa na budżet powinny obejmować ten sam okres, co prognozy Komitetu Polityki Gospodarczej.

Aktualizacja programów

W celu zapewnienia właściwej koordynacji ex ante oraz właściwego nadzoru ex ante polityki gospodarczej należy co roku, w pierwszej połowie kwietnia, przedkładać aktualizacje programów stabilności i programów konwergencji.^{5,6,7} Cały

⁵ W przypadku Zjednoczonego Królestwa, którego rok budżetowy nie pokrywa się z rokiem budżetowym pozostałych państw członkowskich, data przedłożenia programu powinna być jak najbliższa daty przedstawienia jesiennego sprawozdania przedbudżetowego („pre-Budget report”).

⁶ Austria i Portugalia nie mogą obecnie przestrzegać tego harmonogramu, ale

proces powinien zostać zamknięty wraz z przyjęciem opinii Rady dotyczącej tych programów, zasadniczo przed końcem lipca każdego roku.

Coroczne zaktualizowane wersje programów stabilności i programów konwergencji powinny ukazywać rozwój sytuacji w porównaniu z celami budżetowymi określonymi w poprzednim programie lub jego aktualizacji. W razie potrzeby w programach należy szczegółowo wyjaśnić przyczyny odnotowanych rozbieżności. W przypadku znacznych rozbieżności w aktualizacji należy wskazać, czy podjęto działania mające na celu naprawienie sytuacji, oraz zamieścić informacje dotyczące tych działań.

przedłożą swoje programy stabilności najpóźniej 15 grudnia.

⁷

Irlandia zostanie uznana za spełniającą to zobowiązanie, jeśli przedłoży aktualizację swojego programu stabilności w dniu, w którym przedstawiany jest jej roczny budżet, co tradycyjnie ma miejsce w pierwszą środę grudnia.

ZAŁĄCZNIK 2

